

Ceny geodetických a kartografických prác

1

Ing. Peter Repán

Progres CAD Engineering, s.r.o.

Masarykova 16, Prešov

e-mail: peter.repan@pce.sk

www.pce.sk

Ing. Štefan Nagy

KODENA, s.r.o.

E. M. Šoltésovej 19

Spišská Nová Ves

e-mail: kodena1@gmail.com

Úvod

2

Téma stanovenia úrovne cien geodetických a kartografických prác je **intenzívne diskutovaná** v rámci Komory geodetov a kartografov už od prvého dňa jej vzniku.

Koniec tejto diskusie je v nedohľadne, pričom niektoré otázky sa neustále **opakujú**, a preto sme sa rozhodli do nej prispieť našim nasledujúcim príspevkom.

Základné pojmy

3

- **Cena** – hodnota služieb vyjadrená v peniazoch.
- **Služby** – výsledok ekonomickej činnosti.
- **Ponuka** – objem služieb určených na predaj.
- **Dopyt** – kvantitatívne určená potreba služieb.
- **Trhová cena** – vzniká na základe ponuky a dopytu.
- **Dumpingová cena** – je výrazne nižšia ako hladina cien na trhu v štáte a **nepokrýva ani náklady**.

Cenotvorba

4

- Platí zákon č. **18/1996 Z. z. o cenách**, ktorý je založený na **liberalizácii** cien.
- Pri dohadovaní ceny je vhodné vychádzať z ceny za hodinu a odhadnúť celkový čas potrebný na výkon, resp. realizáciu služby.
- Sledujúc súčasný vývoj, resp. **kolaps cien geodetických a kartografických prác na Slovensku**, nás napadlo, či si geodeti a kartografi **vedia** spočítať, aké majú požadovať od zákazníkov finančné odmeny za svoje služby.

Cenotvorba

5

Pre potreby kalkulácie ceny si musíme ujasniť nasledujúce **pojmy**:

- **Fixné náklady** – sú priame a nepriame mzdové náklady, odvody do fondov.
- **Variabilné náklady** – výrobné a nevýrobné materiálové výdaje a výdaje za služby.
- **Produktívne hodiny** – ktoré dokážeme predať zákazníkovi, teda skutočný produktívny čas.

Cenotvorba

6

Na základe hore uvedeného sme pripravili **vzorovú kalkuláciu hodinovej sadzby geodeta a kartografa**, ktorý pracuje v geodetickej a kartografickej spoločnosti. Do elektronickej tabuľky (Microsoft Excel), **je možné zadávať do žltých polí vlastné čísla**, hlavne však očakávanú mesačnú hrubú **mzdu** a počet pracovníkov spoločnosti, ktorí musia vyrobiť peniaze na pokrytie nákladov, alebo očakávaný **zisk**. Niektoré čísla sú do tabuľky vložené v aktuálnych platných hodnotách, ako napr. povinné odvody. Ostatné sumy, ako variabilné ročné náklady spoločnosti alebo sumu odpisov sme vložili v hodnotách podľa našich skúseností a na základe konzultácií s inými kolegami.

Tabuľky si môžete stiahnuť zo stránok Komory geodetov a kartografov na adrese www.kgk.sk.

Vzorová kalkulácia hodinovej sadzby geodeta a kartografa pracujúceho v geodetickej a kartografickej spoločnosti (Verzia 1.1 zo dňa 29.09.2014)

1.		Fixné ročné náklady na jedného pracovníka	Poznámka k obsahu stĺpca
1.1.	1 200 €	Mesačná hrubá mzda	Priemerná mesačná mzda v hospodárstve SR v roku 2014 za 1. štvrtrok bola 839 Euro
1.2.	11 880 €	Priame mzdové náklady, mzda za výrobný čas od prípravy až po dokončenie a odovzdanie výsledkov prác	90% zo mzdy za 11 mesiacov
1.2.	1 320 €	Nepriame mzdové náklady, mzda za nevýrobný čas určený obvykle na riadenie zákazky a na iné administratívne úkony	10 % zo mzdy za 11 mesiacov
1.3.	1 200 €	Náklady náhrad na dovolenky	25 dní dovolenky - jedna mesačná hrubá mzda
1.4.	0,358	Percento povinných odvodov	35,2 % z hrubej mzdy, sociálny fond firmy (0,6 % z hrubej mzdy)
1.5.	5 155 €	Náklady na povinné sociálne a zdravotné poistenie	35,2 % z hrubej mzdy, sociálny fond firmy (0,6 % z hrubej mzdy)
1.6. Spolu:	19 556 €	Fixné ročné náklady na jedného pracovníka	
2.		Produktívny ročný čas jedného pracovníka	
2.1.	200,00	Ročné produktívne dni	250 mínus 25 dní dovolenky a mínus 25 dní na administratívu (nevýrobný čas)
2.2.	7,50	Denné produktívne hodiny	40 hodín týždenne je zákonný fond pracovného času (8 hodín denne)
2.3.	1 500	Ročné produktívne hodiny	Odhadujeme, že sme schopní za rok predať približne 200 dní svojho času pričom počítame s priemerom 7,5 hodiny produktívnej práce denne
2.4.	13 €	Hodinová sadzba na jedného pracovníka (fixné ročné náklady / ročné produktívne hodiny)	
3.		Variabilné ročné náklady celej spoločnosti	
3.1.	10 000 €	Výrobné a nevýrobné materiálové náklady	Stabilizačný materiál, značkovací materiál, nosiče dát, kancelárske potreby a iný hmotný a nehmotný investičný majetok 100 %-ne odpisovaný pri nákupe
3.2.	10 000 €	Náklady za služby materiálovej a nemateriálovej povahy	Nájomné, poistné, energie, vodné a stočné, telekomunikačné služby, Internet, správa počítačovej siete, odpad, poplatky, školenia, literatúra, údržba auto parku, PHM, právna pomoc, bankové poplatky, pokuty, daň z motorových vozidiel, reklama, ochranné prostriedky a pod.
3.3.	3 000 €	Náklady cestovných náhrad, strava, ubytovanie, iné ...	Výška sumy v tomto poli môže značne kolísať, v závislosti od toho, či sa geodetické práce vykonávajú v blízkosti sídla firmy alebo niekde ďalej.
3.4. Spolu:	23 000 €	Ročne	
3.5.	115 €	Denne	
3.6.	5	Počet pracovníkov firmy	
3.7.	23 €	Denne na jedného pracovníka	
4.		Ročné účtovné odpisy hmotného a nehmotného investičného majetku celej spoločnosti	
4.1.	15 €	Denne na celú spoločnosť na produktívne dni	
4.2.	3 €	Denne na jedného pracovníka	
5.		Priemerný zisk 20%	
5.	1,20		Vložte percento vami očakávaného zisku. Odpisy majetku sú už započítané v položke č. 4
6.		Daň s pridanej hodnoty 20%	
6.	1,20		Vložte aktuálne platnú DPH
7. Výsledok:			
7.1.	178 €	Potrebný príjem za jednodňovú prácu vrátane zisku a DPH	
7.2.	23,77 €	Vypočítaná hodinová sadzba vrátane variabilných nákladov, zisku a DPH	

Dumping – cenové podvádžanie

8

- V súčasnom období vládne na slovenskom trhu geodetických a kartografických služieb **prevaha** ponuky nad dopytom.
- Dochádza k výraznému znižovaniu cien služieb v snahe **získať** akúkoľvek zákazku.
- Ak je znižovanie cien realizované **optimalizáciou** nákladov alebo **zefektívnením** pracovných postupov, tak je to prirodzené a legálne.

Dumping – cenové podvádzanie

9

- Ak cena **nepokrýva oprávnené náklady** a je reálne dotovaná z iných zdrojov, tak sa dostávame na hranu zákona, keďže sa jedná o jednu z foriem nekalej súťaže a to o **cenový dumping**, resp. **cenové podvádzanie**.
- Sledujú sa tým dva záujmy: **likvidácia konkurencie** a **získanie podielu na trhu**.
- Porušenie **nepísaných** morálnych a etických noriem voči ostatným kolegom a iným subjektom na trhu.

Dumping – cenové podvádžanie

10

- **Sporadický dumping**: je to sporadický, dočasný predaj služieb za dumpingovú cenu vo výnimočných situáciách, napríklad pri hlbokom prepade dopytu na domácom trhu, účelom je v prvom rade **minimalizácia strát**.
- **Lúpežný dumping**: cieľom je ovládnutie nejakého trhu, po jeho **ovládnutí** alebo po etablovaní sa na trhu, sa ceny stabilizujú na primeranej úrovni, a ak sa podarilo **zlikvidovať** konkurenciu, často na **vyššej** než bola pôvodná cena.
- **Stály dumping**: predaj tovaru alebo služieb na jednom trhu za nižšiu cenu než na inom trhu, používa sa, ak napr. domáci dopyt je oveľa vyšší než zahraničný, respektíve, ak na domácom trhu má výrobca **monopolné postavenie**, kým na zahraničnom je podrobený konkurenčnej súťaži.

Dumping – cenové podvádzanie

11

- Cenové podvádzanie má priamy vplyv na **kvalitu** služieb a **poškodzuje** zákazníkov.
- Núti spracovateľov takto podhodnotených prác **nedodržiavať predpísané postupy**, minimalizovať prípravu a štúdium vstupných podkladov, vynechávať, obmedzovať a zjednodušovať terénne práce, vynechávať kontrolné merania, okresávať výstupné elaboráty, atď.
- Nekvalitné služby v oblasti katastra nehnuteľností **generujú** vlastnícke **spory** a vnášajú **chyby** do operátu.

Dumping – cenové podvádžanie

12

- **Takéto správanie znevažuje celú našu profesiu a znižuje našu dôveryhodnosť v očiach verejnosti.**
- Každý geodet a kartograf by si mal dobre uvedomiť, že používaním cenového dumpingu vlastne prispieva k pomalému ale istému **zániku našej profesie.**
- Poskytovateľ geodetických a kartografických služieb by si mal vedieť **spočítať** svoje náklady a vygenerovať sumy, ktoré má za svoje služby požadovať.

Otázky a témy pre diskusiu

13

- Ako **zabrániť** cenovému podvádzaniu?
- Aký vplyv má podnikanie **popri hlavnom zamestnaní** na ceny?
- Pomohlo by **odstránenie** podnikania popri zamestnaní ceny udržať na žiaducej úrovni?
- Podnikajú v oblasti geodézie a kartografie aj **neoprávnené** osoby?
- Pomohla by intenzívnejšia **medializácia** známych prípadov dumpingových cien?
- Ako sa **správajú** v cenovej oblasti samostatne zárobkovo činné osoby a ako právnické osoby?
- Aký vplyv má nízka, dumpingová cena, na **kvalitu**?
- Pomohlo by, ak by oprávnené inštitúcie zintenzívnili a sprísnil **kontrolu**?